

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Anden behandling af lovforslag nr. L 6:

Forslag til lov om ændring af lov om registreringsafgift for fritidsfartøjer.

Af industriministeren (Anne Birgitte Lundholt).

(Fremsat 2/10 91. Første behandling 9/10 91. Betænkning 14/11 91).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

§§ 1 og 2

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Forespørgsel nr. F 8:

Forespørgsel til skatteministeren:

»Hvorledes vil ministeren sikre, at der fremover sættes vandtætte skotter mellem aktieselskaber og andelsselskaber, således at andelsselskaberne ikke har mulighed for bl.a. at opkøbe andre selskaber for delvis ubeskattede midler i pengetanke?«

Af Ole Donner (FP) m.fl.

(Forespørgslen anmeldt 12/11 91. Fremme af forespørgslen vedtaget 20/11 91).

Begrundelse

Ole Donner (FP):

Fremskridtspartiet har anmodet skatteministeren om at forklare, hvorledes man fremover vil sætte vandtætte skotter mellem aktieselskaber og andelsselskaber, således at andelsselskaberne ikke længere har mulighed for bl.a. at opkøbe andre selskaber for delvis ubeskattede midler i pengetanke, fordi Fremskridtspartiet mener, der er nogle urimeligheder i forholdet mellem de to selskabsformers beskatningsformer.

Jeg vil gerne understrege, at Fremskridtspartiet intet har imod de små andelsselskaber. Vi mener, at det var en rigtig tanke, da man i 1930'erne oprettede disse små andelsselskaber, at der var noget sundt i, at en række personer gik sammen om at lave et andelsselskab. Og langt de fleste andelsselskaber fungerer . . .

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Der er for megen samtale, også direkte ved talerstolen.

Ole Donner (FP):

. . . fungerer udmærket efter hensigten, og jeg vil gerne så kraftigt som muligt understrege, at Fremskridtspartiet ikke ønsker at komme efter de små andelsselskaber, f.eks. frysehuse, vandværker, andelsboligforeninger og lignende.

Fremskridtspartiet ønsker at sikre, at der ikke længere er mulighed for, at store andelsselskaber kan konkurrere på ulige vilkår, f.eks. ved at opkøbe andre selskaber for ubeskattede midler. Derfor mener vi, at man bør fastsætte en eller anden minimumsgrænse, f.eks. 5 mio. kr. i egenkapital for de selskaber, som eventuelt skulle komme ind under nye regler, og jeg er overbevist om, at der er et stort flertal i dette Folketing for at lave en ændring af reglerne, så man sikrer bedre konkurrencevilkår mellem andelsselskaber og aktieselskaber.

[Ole Donner]

På Det Konservative Folkepartis landsråd udtalte man, at nu ville man gøre noget ved problemerne, og at man sammen med Venstre havde aftalt at nedsætte et udvalg for at kulegrave disse problemer, så man kunne nå frem til en eller anden form for ligestilling. Både inden for erhvervslivet og herinde troede de fleste, at dette var rigtigt, og jeg havde desuden nogle dage før landsrådet bedt om et samråd med skatteministeren for at få en redegørelse for, hvad regeringen agtede at gøre for at ligestille de to selskabsformer.

Både i samrådet og ved en senere skriftlig redegørelse orienterede ministeren Skatteudvalget om, at man fra regeringens side intet agtede at foretage på dette område, og så vidt jeg er orienteret, holdt det nedsatte udvalg kun et enkelt møde om sagen, inden man blev enig om at være uenig. Herefter bebudede jeg på Fremskridtspartiets vegne, at vi ville fremsætte et beslutningsforslag, som kunne pålægge regeringen at fremsætte et lovforslag for at ændre på disse forhold.

Dagen efter hørte jeg i Radioavisen nogle udtalelser fra Socialdemokratiets skattepolitiske ordfører, hr. Stavad, og hr. Jens Thoft fra SF, som begge gav udtryk for, at man gerne ville være med til at ændre på forholdene, således at der blev vandtætte skatter – det var det udtryk, hr. Stavad brugte – mellem de to selskabstyper. Herefter fandt jeg det mest rigtigt at rette en forespørgsel til skatteministeren i stedet for at fremsætte et beslutningsforslag, som måske ikke kunne samle flertal.

Dette er baggrunden for den forespørgsel, som Folketinget behandler her i dag.

Besvarelse

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Reglerne for beskatning af andelsselskaber er fastlagt således, at der bliver taget hensyn til selskabernes særlige virksomhedsform, bl.a. den tætte tilknytning til andelshaverne.

Andelsselskaber kan derimod ikke sammenlignes med aktieselskaber, idet de to selskabsformer har vidt forskellige målsætninger, og der er derfor heller intet grundlag for at mene, at disse selskaber bør beskattes på samme måde. Hertil kommer, som jeg også har fremhævet over for Folketingets Skatteudvalg, at andelsbeskatningen, når alt tages i betragtning, ikke er lempeligere end aktieselskabsbeskat-

ningen. Hvis man f.eks. ser på den samlede skattebyrde, viser det sig, at aktieselskaber og aktionærer tilsammen betaler mindre i skat end andelsselskaber og andelshavere tilsammen.

Forespørgerne ønsker en redegørelse for, hvordan jeg vil sikre vandtætte skatter imellem aktieselskaber og andelsselskaber, således at andelsselskaberne ikke længere har mulighed for bl.a. at opkøbe andre selskaber. Det antydes hermed, at der opstår problemer i forbindelse med transaktioner mellem andelsselskaber og aktieselskaber, og der har i den forbindelse ofte været henvist til andelsselskabernes mulighed for skattefrit at fusionere med et aktieselskab.

Da andelsselskabernes indkomstopgørelse foretages på grundlag af formuen, vil der ikke, som det normalt er tilfældet, ske en direkte beskatning af kapitalgevinsten ved afhændelse af et aktiv, som er overtaget ved en fusion, idet kapitalgevinster ikke er skattepligtige. Men jeg vil godt understrege her, at såfremt kapitalgevinsten udloddes, vil gevinsten blive beskattet som personlig indkomst for andelshaveren. Såfremt der ikke sker udlodning, vil det ofte medføre en indirekte beskatning af andelsselskabet, idet fortjenesten vil give sig udslag i en forøgelse af formuen, som igen udløser en skatteforhøjelse. Og hvis der endelig er tale om et aktiv, der beholdes, indtil det er nedslidt, vil der jo ikke være tale om nogen fortjeneste hverken for et andelsselskab eller for et aktieselskab. Så det er lidt af en tilsnigelse at sige, at der ikke sker beskatning ved overførsel af et aktiv i forbindelse med en fusion mellem et andelsselskab og et aktieselskab; det gør der rent faktisk.

Jeg kan i øvrigt henvise til, at muligheden for skattefri fusion mellem et kooperationsbeskattet andelsselskab og et aktieselskab blev indført i 1976 på baggrund af et forslag fra den daværende socialdemokratiske regering. Forslaget blev vedtaget med bl.a. Fremskridtspartiets stemmer, så det, hr. Ole Donner anker over i dag gennem sin forespørgsel, var Fremskridtspartiets faktiske med til at vedtage i sin tid. I bemærkningerne til forslaget fra 1976 er det direkte nævnt, at der ved en sådan fusion mellem et andelsselskab og et aktieselskab ikke vil kunne foretages nogen direkte beskatning ved videresalg, altså at beskatningen af det ophørende selskab definitivt ophører.

[Skatteministeren]

Med andre ord var konsekvenserne altså fuldt klarlagt, da forslaget i sin tid blev vedtaget, og når det alligevel skete uden problemer, kunne det jo tyde på, at man dengang har været opmærksom på de forhold, som jeg netop har beskrevet. Men jeg vil godt sige, at jeg ikke vil være afvisende over for en nærmere undersøgelse af, om disse regler indebærer muligheder for misbrug eller har andre utilsigtede virkninger, som gør en justering ønskelig.

Så har det også været nævnt i debatten, at de forskellige metoder ved indkomstopgørelsen for et andelsselskab og et aktieselskab bevirker, at de sædvanlige modstående skattemæssige interesser sættes ud af kraft i forbindelse med handel mellem andelsselskaber og aktieselskaber. Det taler for, at der bør foretages en mere generel undersøgelse af, om samspillet mellem den særlige andelsbeskatning og aktieselskabsbeskatningen har utilsigtede konsekvenser, og på baggrund heraf har jeg i dag på regeringens vegne fremsat forslag til folketingsbeslutning, der pålægger regeringen at nedsætte et hurtigtarbejdende udvalg, der skal undersøge eventuelle misbrugsmuligheder i samspillet mellem andelsbeskatning og aktieselskabsbeskatning.

Det er mit håb, at udvalget vil kunne foretage en tilbundsående analyse af de problemer, der eventuelt opstår ved samspillet mellem andelsbeskatningen og andre beskatningsformer, og såfremt udvalget måtte komme frem til, at der bør foretages justeringer i den anledning, vil regeringen i begyndelsen af folketingssamlingen 1992-93 fremsætte de nødvendige lovforslag.

Ole Donner (FP):

Som jeg sagde i mit første indlæg, er det vigtigt at slå fast, at Fremskridtspartiet ikke ønsker at komme de små andelsselskaber til livs eller på nogen som helst måde forringe forholdene for disse selskaber, og derfor udarbejdede jeg i fredags et udkast til en motiveret dagsorden, som kunne fremsættes her i dag.

Udkastet gik i store træk ud på, at Folketinget skulle pålægge regeringen inden en bestemt dato at fremsætte et lovforslag, som ville medføre, at erhvervsdrivende andelsselskaber skal betale en acontoskat af ikke udloddet overskud efter samme sats, som er gældende for aktieselskaber og virksomheder under virk-

somhedsskatteordningen. Denne acontoskat skulle så modregnes i andelshaverens skattetilsvær, når overskuddet skulle udbetales.

I udkastet til dagsorden omtalte jeg de selskabstyper, som efter Fremskridtspartiets mening skulle være omfattet af ordningen, altså primært de selskaber, der er nævnt i selskabslovens § 1, stk. 1 og 3 a (indkøbsforeninger), stk. 4 (produktions- og salgsforeninger) og tilsvarende erhvervsdrivende andelsselskaber, som er omfattet af stk. 6, men i udkastet var der også en meget væsentlig sætning, hvori det hed:

»... dog undtaget alle andelsforeninger og -selskaber med en egenkapital på under 5 mio. kr.«

Ingen kunne således være i tvivl om, at det er de store selskaber, Fremskridtspartiet ønsker undersøgt nærmere, så et misbrug kan standses.

Da jeg havde lavet udkastet til motiveret dagsorden færdig, gjorde jeg det, som jeg mener er sædvanlig praksis her i huset, nemlig at udlevere et eksemplar af forslaget til ordførerne for alle Folketingets partier, idet jeg gjorde opmærksom på, at det var mit første udkast, at jeg meget gerne modtog gode ideer og forslag til ændringer, og at jeg selvfølgelig var interesseret i at være medforlagsstiller til et andet dagsordensforslag, hvis nogen havde bedre ideer.

Jeg har intet hørt fra nogen af ordførerne, og jeg vil gerne understrege, at jeg er meget skuffet over skatteministeren, fordi jeg mener, at Fremskridtspartiet og skatteministeren indtil nu har haft et godt indbyrdes forhold. Vi har flere gange drøftet forskellige sager og kommet til en forståelse på forskellige punkter, og det var Venstres ordfører, som først modtog udkastet, så jeg havde forventet, at Venstres politiske ordfører, hr. Peter Brixtofte, eller skatteministeren havde givet en melding om, hvorledes man stillede sig til det.

Jeg har som sagt intet hørt fra ministeren, men bliver så i dag præsenteret for et forslag til folketingsbeslutning, hvilket vel nok kan siges at være usædvanligt. En minister pålægger jo normalt ikke sig selv noget, men det har man altså gjort i dette tilfælde. Jeg har kun haft lejlighed til at skimme forslaget igennem – selv om det er fremsat i dag, er det jo ikke omdelt endnu, så jeg har måttet anskaffe mig et fortryk

[Ole Donner]

ad bagdøren – men jeg kan da konstatere, at det til forveksling ligner det forslag. Socialdemokratiet havde planer om at fremsætte, efter hvad jeg har hørt. Så jeg går ud fra, at der foreligger en aftale mellem regeringspartierne, Socialdemokraterne, SF, De Radikale og måske CD om, at skatteministeren skulle fremsætte dette beslutningsforslag i dag – som ministeren kan høre, har jeg skrevet min tale på forhånd, så jeg har alligevel været lidt orienteret.

Det er selvfølgelig kedeligt, hvis det skal være praksis fremover, at man undlader at tale med hinanden om forslag til motiverede dagsordener, men det tager jeg selvfølgelig til efterretning. Fremskridtspartiet havde helst set, at Folketinget i dag kunne pålægge regeringen at fremsætte et lovforslag vedrørende ændring af disse forhold inden den 1. oktober 1992 i stedet for at nedsætte et udvalg, som formentlig bliver en syltekrug, som kan sikre, at regeringen først bliver nødsaget til at fremkomme med et lovforslag på et langt senere tidspunkt.

Fremskridtspartiet mener, at der bør og skal gøres noget ved forholdet. Det kunne f.eks. ske ved, at de store andelsselskaber betalte en acontoskat af ikke udloddet overskud efter den sats, som er gældende for aktieselskaber og virksomheder under virksomhedsordningen, som jeg var inde på før. Skatteministeren har jo selv forelagt Skatteudvalget nogle bilag, som viser, at der er nogle urimeligheder, og at der bør ændres på de ting, og vi håber derfor, at et flertal i Folketinget også vil være med til at ændre på de ulige forhold.

I den seneste tid har der været en debat i dagspressen om forskellige muligheder, og der er fra flere sider kommet direkte henvendelser med gode ideer til en ændring. Jeg mener, at et af de forslag, man kunne bygge videre på, er udarbejdet af landsforeningen for grovvarehandel, Den Frie Grovvarehandel. Forslaget beskriver klart og tydeligt, at der vil være mange fordele ved en ny andelsbeskatningsmodel, og jeg skal nævne nogle enkelte punkter: Der ændres ikke ved andelsselskabernes nuværende strukturer og ejerforhold, hvorfor truslen om opkøb fra udenlandske konkurrenters side er bortfaldet; den skattefinansierede konsolidering i andelsselskaberne begrænses, og dermed ophører de konkurrenceforvridende forhold, der har hersket i bl.a. grovvaresektoren; der opnås en skattemæssig ligestilling

mellem andelsselskaber og andre selskaber; og den enkelte andelshaver sikres mod dobbeltbeskatning. Der kan nævnes en lang række andre fordele, såfremt man gennemfører dette forslag.

Som jeg sagde før, har jeg endnu ikke haft rigtig mulighed for at studere ministerens beslutningsforslag, men bare ved den korte gennemlæsning har jeg konstateret, at flere sekvenser til forveksling ligner det, som jeg har hørt at Socialdemokratiet skulle være på vej med. Derfor havde jeg egentlig tænkt mig at benytte en saks og en limstift på nuværende tidspunkt og simpelt hen klistre ministerens forslag ind her som mit forslag til motiveret dagsorden. Men jeg synes, det ville være useriøst, selv om jeg kunne have lyst til det, når man ikke engang vil henvende sig til mig med et svar på det udkast, som blev udleveret i freddags.

Men jeg skal undlade at gøre det og i stedet forsøge at overbevise Folketinget om, at man bør gøre et eller andet her og nu, og derfor vil jeg fremsætte følgende:

Forslag om motiveret dagsorden.

»Folketinget konstaterer, at beskatning af virksomheder og alle typer selskaber bør være ens.

Folketinget pålægger derfor regeringen snarest muligt at fremsætte lovforslag, der sikrer, at der sker en skattemæssig ligestilling.

Folketinget går herefter over til næste sag på dagsordenen.«

(Dagsordensforslag nr. D 18).

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se ovenfor). Dette forslag indgår nu i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Bente Juncker (CD):

Nu stod Fremskridtspartiets ordfører heroppe og slog sig til ridder på, at han følte sig som den ensomme ulv her i Folketinget. Jeg er altså nødt til at sige, at der har været kontakter fra CD's side til hr. Ole Donner. På et meget tidligt tidspunkt underrettede jeg hr. Ole Donner om, at en kreds af partier arbejdede med et beslutningsforslag, og at vi syntes, det ville være klogt, hvis hr. Donner trak denne forespørgsel tilbage.

(Kort bemærkning).

Ole Donner (FP):

Jeg vil gerne sige til fru Bente Juncker, at jeg føler mig absolut ikke som en ensom ulv. Rolfordelingen her passer mig sådan set udmærket, men det, der undrer mig, er, at jeg har udleveret et udkast til dagsordensforslag, også til CD, og derefter intet har hørt.

Men jeg forstår godt fru Bente Junckers bemærkning om, at hun gerne så, at jeg havde trukket denne forespørgsel tilbage, så CD på et eller andet tidspunkt kunne fremsætte et beslutningsforslag. Så havde vi ikke fået denne debat, og CD kunne have fået æren i stedet for Fremskridtspartiet.

(Kort bemærkning).

Bente Juncker (CD):

Hvis man vil nå et mål, hr. Ole Donner, drejer det sig altså ikke altid om at få æren af noget. Det drejer sig faktisk om at kunne tælle til 90, og det er det, vi har gjort i denne fase. Det er ikke noget med at stå ene med nogle synspunkter, for det kommer man altså ikke ret langt med. Man er nødt til at sige: Er der mere end mig og mit parti? Sådan er vilkårene nu engang i det parlamentariske system.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Jeg vil lige sige, at det er ikke hensigtsmæssigt at tale skråt ind i mikrofonerne. Det kan ikke høres i huset.

(Kort bemærkning).

Ole Donner (FP):

Man kan så spørge, om det er en fordel eller ej.

Men jeg vil godt sige til fru Bente Juncker, at jeg kan selvfølgelig godt tælle til 90. Det, der fik mig til at rejse denne forespørgselsdebat, var rent faktisk, at jeg kunne tælle til mere end 90, for ordførerne for henholdsvis SF og Socialdemokratiet havde fremsat nogle udtalelser, hvor man brugte udtrykket »vandtætte skotter« mellem de to selskabsformer. Derfor har jeg rejst den forespørgselsdebat, som vi har i dag.

Men det ændrer ikke på, at jeg intet har hørt fra CD om mit udkast til et dagsordensforslag, og det kan ikke siges tit nok og tydeligt nok.

Det mener jeg ellers er kutyme her i huset; selv om jeg ikke har været her så længe, har jeg bestræbt mig for at finde ud af, hvordan omgangstonen er.

(Kort bemærkning).

Bente Juncker (CD):

Det nytter ikke noget at give Fremskridtspartiets ordfører et vink med en vognstang; han skal simpelt hen have kørt hele vognen hen foran sig, må jeg så konstatere.

Det ligger da i det, når man taler om et beslutningsforslag, at vi altså ikke har brug for et dagsorden. Vi har brug for et beslutningsforslag, der pålægger regeringen præcis det, som et meget stort flertal i Folketinget vil.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Hr. Ole Donner for en kort bemærkning, og så vil jeg tro, tiden er inde til, at vi går til ordførrækken.

(Kort bemærkning).

Ole Donner (FP):

Jeg skal bare endnu en gang sige, at så kunne fru Bente Juncker jo bare have sagt: Vi har ikke brug for nogen dagsorden, dette er et vink med en vognstang, så er jeg helt sikker på, at jeg havde forstået det. Da fru Bente Juncker modtog udkastet til dagsordensforslaget og sagde behørigt tak, regnede jeg selvfølgelig med at høre fra hende, men det gjorde jeg ikke.

Stavad (S):

Jeg synes, det er udmærket, at vi får denne debat, for det er jo et reelt problem, hr. Ole Donner har rejst en forespørgsel om. Imidlertid er det lidt beklageligt, at vi ikke får debatten på en sådan måde, kan man sige, at man også kan få noget fornuftigt ud af den.

Den debat, der just har været mellem fru Bente Juncker og hr. Ole Donner, er jo alene udtryk for, at det i et dagsordensforslag knyttet til en forespørgsel er umuligt at træffe tilstrækkelig præcise beslutninger i forhold til den sag, vi her skal have udredet.

Til det formål er et beslutningsforslag den teknik, man bør benytte sig af, for når vi har haft en førstebehandling af et beslutningsforslag, kommer vi i en udvalgsfase, hvor vi har mulighed for at lytte også til de synspunkter,

[Stavad]

der kommer udefra, hvor vi har mulighed for at tage konkret stilling til, hvilken udvalgssammensætning der er den mest hensigtsmæssige for at sikre, at vi også får udredt de problemer, som vi beder om at få udredt, og hvor vi endelig kan forholde os helt konkret til, hvilket kommissorium der skal udstikke retningslinjerne for det udvalgsarbejde, som skal gennemføres.

Derfor må jeg også sige til hr. Ole Donner, at i de diskussioner, vi har haft med hinanden om denne sag, har det været ganske klart lige fra starten, at vi har ment, at kun et beslutningsforslag kunne løse opgaven. Det handler ikke for os om, hvorvidt det er det ene eller det andet parti, der tager initiativet. Derfor kan hr. Ole Donner også konstatere, at der ikke er kommet et forslag i denne sag fra Socialdemokratiet, på trods af at der har været fornuftige drøftelser mellem Socialdemokratiet, SF, Centrum-Demokraterne og Det Radikale Venstre, hvor de fire partier, der udgør et ganske pænt flertal her i huset, var enige om, at der var behov for et initiativ for at få sagen ordentligt belyst, så vi i næste folketingssamling kan gennemføre nødvendige lovændringer, men vel at mærke lovændringer, der er baserede på et ordentligt, sagligt udredningsarbejde.

Jeg forstår så, at da skatteministeren hørte, at der var et sådant initiativ på vej, ja, så blev han glad, fordi han åbenbart havde haft den samme tanke, og derfor tilsluttede skatteministeren sig den gode tanke. Derfor har vi i dag kunnet konstatere, at skatteministeren er kommet med et beslutningsforslag, som jeg glæder mig til at vi på et senere tidspunkt får første behandling af. Under udvalgsarbejdet kan vi fastlægge de præcise kriterier for det kommissorium, som bliver et udvalgs arbejdsgrundlag, og vi kan fastlægge konkret og præcist, hvilken udvalgssammensætning et flertal i Folketinget ønsker for at få sagen ordentligt gennemarbejdet og ordentligt belyst.

Til gengæld må jeg sige, at på baggrund af det beslutningsforslag, som skatteministeren selv har fremsat i dag – og som jeg som sagt er glad for på Socialdemokratiets vegne at skatteministeren er kommet med – undrer jeg mig over det svar, som skatteministeren gav på Fremskridtspartiets forespørgsel. Jeg synes, at der var temmelig meget beton i det svar. Det var en gentagelse af gamle Venstresynspunkter

uden nogen erkendelse af reelle problemer, og det har kun skærpet vores forståelse af, at forudsætningen for, at vi får det udredningsarbejde og de lovinitiativer, som er nødvendige, er, at vi er meget præcise i det arbejde, vi foretager i udvalget i forhold til beslutningsforslaget.

Jeg glæder mig over, at det af bemærkningerne til skatteministerens beslutningsforslag klart fremgår, at der skal uvildige eksperter uden for Skatteministeriet med i arbejdet. Det er jeg sikker på er nødvendigt, hvis vi også skal have et sagligt stykke arbejde og ikke et politisk dirigeret stykke arbejde.

Skatteministeren gjorde nogle bemærkninger til hr. Ole Donner og dermed også til Socialdemokratiet om de ændringer, der blev vedtaget i 1976 som den daværende socialdemokratiske regerings lovforslag, og som jeg forstod – jeg har ikke kontrolleret i annalerne – at Fremskridtspartiet dengang havde støttet. Jeg synes, at skatteministeren skulle lære, at når der sker ændringer i den virkelighed, som vi lovgiver i forhold til, så er vi også nødt til at foretage ændringer i lovgivningen. I stedet for at grave sig dybt ned i et hul må man sige: Vi gjorde noget for 15 år siden, som måske på det tidspunkt var rigtigt, men virkeligheden har ændret sig, så vi er også parate til at se på, hvilken lovgivning der er behov for i dag.

Derfor må jeg afvise det forslag om motive-ret dagsorden, som hr. Ole Donner har stillet. Det er ikke brugeligt i forhold til det, vi beder skatteministeren om, og slet ikke efter den tale, skatteministeren har holdt her i dag. Skatteministeren vil kunne vælge at gøre hvad som helst med den dagsorden. Derfor har vi behov for noget præcist, så at flertallet i Folketinget har hånd i skatteministeren i forhold til, hvad der skal foretages på dette område.

Derfor er hr. Ole Donners dagsordensforslag uden nogen værdi, og det vil i øvrigt være i modstrid med, at vi umiddelbart efter, at vi har vedtaget det, går i gang med at nedsætte et udvalg, der skal udrede problemerne. Derfor vil Socialdemokratiet stemme imod dagsordenen og i stedet medvirke positivt til, at vi får beslutningsforslaget, som skatteministeren i dag har bragt frem i folketingssalen, til en afgørelse her i salen med et så konkret og så konstant indhold, at ingen er i tvivl om, at vi får en ordentlig udredning, og at vi i begyndelsen af næste folketingssamling får de nødvendige lovændringer til behandling her i salen.

Aagaard (KF):

Jeg vil gerne indlede med at slå fast, at Det Konservative Folkeparti gennem mange år har haft som mål at søge skabt skattemæssig ligestilling mellem aktieselskaber og andelsselskaber, men det skal også slås fast, at vi aldrig har haft noget ønske om at komme andelsbevægelsen til livs. Andelstanken har igennem årtier været en særdeles stærk drivkraft i opbygningen af bl.a. et stærkt dansk landbrug og sideløbende i skabelsen af store dele af dansk fødevarerindustri med store, internationale eksportvirksomheder som synlige resultater. Hatten af for det!

Kendsgerningen er imidlertid, at udviklingen i disse år går utrolig stærkt, ikke blot herhjemme, men i høj grad også i de lande, vi til daglig er i hård konkurrence med. Ud over de ulige, konkurrenceforvridende beskatningsforhold, som selvfølgelig er forskellige fra branche til branche, føler vi derfor, at tiden er løbet fra denne erhvervskonstruktion, hvor andels-havere/leverandører ofte har helt andre og ofte meget kortsigtede interesser end virksomheder, der skal forske, udvikle, producere, markedsføre og sælge på internationale markeder, har.

Vi kan godt lide konkurrence i Det Konservative Folkeparti, det er sundt, men det skal ske på lige vilkår. Hvis blot vore mange andelsselskaber levede op til intentionerne i de gode beskatningsvilkår, som dermed indgår i beskatningsgrundlaget hos andelshaverne, var der ikke grund til nogen debat, men sådan forholder det sig desværre ikke. Kendsgerningen er jo nemlig, at mange andelsselskaber tilbageholder en del af overskuddet til konsolidering.

Det er der i og for sig intet forkert i; problemet er blot, at i modsætning til f.eks. i aktieselskaberne kommer disse midler ikke til beskatning, hvorved der opsamles betydelige fonde af ubeskattede midler. Det er her, der efter vor opfattelse er tale om konkurrenceforvridning. Dertil kommer så den store uigenomsigtighed – som hr. Stavad for lidt siden var inde på – som vi i disse år oplever på det skattemæssige område ved andelsselskabers opkøb eller fusionering med aktieselskaber.

Vi er derfor i Det Konservative Folkeparti tilfredse med det beslutningsforslag, som regeringen har bebudet at den vil fremsætte for Folketinget, og som pålægger regeringen at

ned sætte et bredt – som det er understreget – sagkyndigt sammensat udvalg med det formål at analysere, om der er misbrugsmuligheder i samspillet mellem andelsbeskatningen og andre beskatningsformer. Vi glæder os til, at dette udvalg kan afslutte sit arbejde, og at vi på grundlag af dets resultat kan få en konstruktiv debat om emnet i Folketinget.

Jeg skal også på Det Konservative Folkepartis vegne afvise Fremskridtspartiets forslag om motiveret dagsordenen.

Peter Brixtofte (V):

Jeg er i den heldige situation, at jeg kan takke flere af de tidligere talere for deres kloge ord. Jeg vil indledningsvis takke hr. Aagaard for hans lovprisning af andelsbevægelsens betydning for det danske samfund; den kan vi fuldt ud tilslutte os i Venstre. Vi er klar over, at andelsvirksomhederne har stor betydning for vores eksport og for beskæftigelsen i Danmark, og derfor glædede det mig at høre de rosende bemærkninger om andelsbevægelsens betydning i Danmark. Tak for det!

For det andet kan jeg på den baggrund også afvise det forslag om motiveret dagsordenen, som hr. Ole Donner har stillet for Fremskridtspartiet, fordi det på en meget overfladisk baggrund allerede begynder at drage konklusioner i en sag, som bør belyses grundigt.

Jeg kan bekræfte, at hr. Ole Donner ved en tidligere lejlighed i forrige uge har vist mig et andet udkast til dagsordensforslag. Nu er det sådan, at hr. Ole Donner og jeg har siddet i amsrådet i et år, og jeg troede, vi havde vænnet os til hinandens mimik. Den mimik, jeg anlagde, da jeg læste forslaget, som gik ud på at indføre en acontoskat for andelsbevægelsen, troede jeg var tilstrækkelig til at fortælle, at Venstre ikke havde den store interesse i at støtte det.

Det var også meget kloge ord, Socialdemokratiets ordfører, hr. Stavad, fremkom med. Jeg synes, at de betragtninger, der blev fremført, var rigtige, og jeg synes, at der på den baggrund virkelig er gode muligheder for, at vi får kulegravet alle de overvejelser omkring andelsbeskatning på den ene side og beskatning af aktieselskaber på den anden side.

Jeg kan på Venstres vegne klart give tilsagn om, at hvis det viser sig, at der er hjørner, hvor der er muligheder for misbrug, eller der sker

[Peter Brixtofte]

ting, som man synes ikke har været hensigten, så vil Venstre være parat til at deltage i at lave om på tingene.

På den baggrund kan vi i fællesskab glæde os over det forslag til folketingsbeslutning, som skatteministeren er fremkommet med. Det ser ud til, at det er noget, som næsten alle har fået tanker og ideer om på næsten samme tid, og så kan vi da kun glæde os. Det er jo sådan, at folketingsarbejdet er bedst, når vi kan lave tingene i enighed.

Jens Thoft (SF):

Jeg kan på SF's vegne afvise Fremskridtspartiets dagsordensforslag.

Selv om dette ikke er første behandling af beslutningsforslag nr. B 29 fra skatteministeren, må jeg da sige, at jeg har stor sympati for den åbenbaring, ministeren har fået.

Jeg synes, Fremskridtspartiets forespørgsel er en rimelig letkøbt omgang. Jeg vil spørge Fremskridtspartiet, om meningen med i realiteten at selskabsbeskatte andelsbevægelsen er at åbne op for spekulation med de formuer, der ligger i bevægelsen, og som i bogstaveligste forstand er noget, som vore forfædre har skabt. Ja, statistisk set er det sådan, at af de 179 folketingsmedlemmer vil mindst 170 medlemmer have haft en far, en bedstefar eller en oldefar, som har været aktiv i bevægelsen, og som har været med til at skabe formuen. Er det den formue, som er skabt gennem generationer, som Fremskridtspartiet nu indirekte vil have pumpet ud i omsætning? Og hvorfor skal den formue tilfalde nogle helt tilfældige, nemlig dem, der leverer svinene, smørret eller mælken i dag, men ikke dem, der leverede det sidste år eller forrige år?

SF vil ikke være med til at sligte andelsbevægelsen, men jeg vil gerne understrege, at vi heller ikke stiltiende vil acceptere, at man udnytter asymmetrierne mellem andelsselskabsbeskatning og aktieselskabsbeskatning. Så skulle dét vel være forstået.

Jeg vil godt vise nogle eksempler på, hvor galt det er: Sparekassernes Datacentral er organiseret som et andelsselskab, i øvrigt et af dem, der puger penge sammen – noget tilsvarende gælder i øvrigt for bankernes bogføring – men det er ikke et andelsselskab, som ejer edb-maskinerne og bygningerne i de to foretagender. Det er lagt ud i et aktieselskab, og ved

på den måde at bygge en koncern op med lag bestående af andelsselskaber og aktieselskaber er man i stand til at sikre, at afskrivning og rentefradrag ligger dér, hvor det har størst værdi, og den indtægtsgivende virksomhed, den overskudsgivende aktivitet, lægger man så i andelsselskabet, hvor der kun betales formueskat. Det vil vi ikke acceptere.

Jeg finder det også bemærkelsesværdigt, at Haahr Benzin og Lilly Kjoler – for at nævne to erhvervseksempler – er opbygget med et andelsselskab som edderkoppen i midten. Det er næppe af idealisme for andelsbevægelsen og andelstankegangen, at disse to virksomheder er bygget op på den måde.

Skatteministeren besvarede for nogle uger siden et spørgsmål, hvori jeg spurgte, hvordan den udskudte selskabskat i et aktieselskab, der fusionerer med et andelsselskab, og hvor andelsselskabet er det fortsættende selskab, ville blive beskattet. Jeg fik et svar, som i al sin ulæselighed – det var et af de sædvanlige svar på en masse sider, som var sådan noget teknokratvolapyk, som ingen kan forstå – når man barberede alt det væk, handlede om, at der ingen beskatning sker af den udskudte skat.

Jeg har også tidligere rejst problemerne om den asymmetri, der er, når et andelsselskab køber et aktieselskab med goodwill og goodwill'en skal fastsættes. Der er en fælles interesse i andelsselskabet og aktieselskabet for, at goodwill'en pumpes højest muligt op, og det hænger sammen med, at den høje goodwill ikke bliver beskattet i aktieselskabet, men det gør den heller ikke i andelsselskabet, for den optræder ikke i andelsselskabets formue. Der er altså fuldstændig identisk interesse i at pumpe goodwill-værdierne op og sænke andre værdier, som beskattes, når de bliver solgt. Det vil vi ikke acceptere.

Når man på den måde via asymmetrier i lovgivningen indlægger, hvad skal vi sige, mulighed for at sælge elastik i metermål, så er erhvervslivets moral ikke så god, det må vi erkende.

I de gode gamle dage – det var dengang, kvindebevægelse var en gangart – var tanken med andelsbeskatningen, at andelsselskabet var andelshavernes forlængede arm. Det er den model, som skatteministeren også hæftede sig ved i sin tale, og det er godt nok, den har jeg stor sympati for. Så er det selskabets opga-

[Jens Thoff]

ve at indtjene et overskud, som udloddes til andelshaverne, som så bliver skattepligtige af det – godt nok – og hvis andelshaverne parkerer en del af formuen i selskabet, bliver der betalt formueafgift via andelsselskabet, og det kompenserer så statskassen for den lidt lavere eller udskudte skat, i første omgang i hvert fald.

Men siden den formueafgift blev fastsat, er skatterne steget ganske betydeligt, og endvidere – det kan hr. Stavad så bruge som undskyldning for, at man i 1976 lavede et klovnenummer i forbindelse med fusioner mellem andelsselskaber og aktieselskaber – er der jo sket det, at formueopgørelsen i andelsselskaberne er helt hen i den blå luft og slet, slet ikke afspejler de faktiske formuer.

Jeg kan illustrere det med et eksempel: Vi forestiller os et andelsselskab, som har bygninger, som har en handelsværdi på 40 mio. kr., et varelager, som har en indkøbsværdi på 20 mio. kr., og maskiner og inventar m.v., som har en faktisk værdi på 10 mio. kr. Det bliver, hvis man lægger sammen, 70 mio. kr. Så kan vi, for at gøre regnestykket lettere, sige, at der er 33 mio. kr. i gæld i selskabet. Det er en helt sædvanlig konstruktion. Hvordan ser formueopgørelsen så ud? Ja, man skulle jo tro, at 70 minus 33 bliver noget, der ligner 37 mio. kr., og det skulle så være den formue, hvoraf selskabet betaler afgift, men, nixen bixen, sådan er det ikke. Næ, nej, i andelsbeskatning er 37 mio. kr. nul.

Jeg skal prøve at forklare hvordan. Se, bygningerne er jo ikke vurderet ordentligt i årevis, og en beskeden modernisering i dette her selskab på 10 mio. kr. forrige år er ikke kommet med i vurderingen endnu, men udgiften er jo afholdt. Disse 10 mio. kr. er ikke med. Bygningerne er i forvejen vurderet for lavt, så lad os sige, at den seneste vurdering var 25 mio. kr., mens de jo altså var 40 mio. kr. værd. Nu er der forsvundet 15 mio. kr.

Men oven i hatten giver man så et formuenedslag på 40 pct. Det er en af de dødsyge regler, som Bernhard Baunsgaard fik indført, dengang Det Radikale Venstre var modstander af formueskatten. Nu kan jeg i mellemtiden se i dagens avis, at Det Radikale Venstre går ind for formueskat, og det glæder mig da. Frem og tilbage er ikke lige langt, det er dobbelt så langt.

Når vi så ser på varelageret, så nedskriver man det med 30 pct.; det optræder altså heller ikke med den værdi, det havde. Og endelig ser vi på maskinerne: Dem afskriver man først med 30 pct., og bagefter får man et formuenedslag på 40 pct. Det betyder, at selv om selskabet har masser af aktiver, så optræder det helt uden formue.

Og hvis vi går til investeringer i nye fabriksanlæg, f.eks. i slagterisektoren, så betyder de helt urealistiske bygningsværdier, at der faktisk ikke betales formueafgift, og det synes jeg er et problem. Jeg ved godt, det ikke bare gælder andelsselskaber, at vi har sådan nogle tabelige tilstande og sådan nogle tovlige formueopgørelser, det gælder jo også personer; det har jeg kritiseret gang på gang. Men prøv engang at sammenligne andelsbevægelsens skattepligtige formuer med det, der fremgår af deres regnskaber. Forskellen er overordentlig markant.

Endelig er der problemerne med § 1, nr. 1, stk. 6-virksomhederne, som ikke betaler skat af renteindtægter, og der er også problemer med virksomheder, der opstartes i amba-form for at omgå kapitalkravene i aktieselskabs- og anpartslovgivningen.

Vi mener i SF, at det er helt afgørende at få stoppet denne spekulation i den asymmetriske beskatning. Vi ved fra vores drøftelser med andelsbevægelsen og de dele af andelsbevægelsen, der drives af egentlige andelsidealister, at de er meget bekymrede over det faktiske misbrug, som finder sted – men de har nu heller ikke selv holdt sig for gode til at udnytte det. Tænk på Sukkerfabrikken Nykøbing, Hammershøj Centralforening – og mejerisektoren, som gik i gang med at sælge afskrivningsretten til folk med ondt i skatten. Vi mener, der er behov for at få stoppet dette misbrug, og vi er særdeles tilfredse med, at skatteministeren nu nedsætter et udvalg, som grundigt kan kulegrave disse problemer, som jeg mener er reelle nok, og som SF er indstillet på at få løst.

Jeg vil gerne understrege, at vi har den største sympati med andelsbevægelsens idégrundlag og den måde at organisere sig på. Vi synes, den indeholder nogle ganske udmærkede tanker, som ligner vores egne ideer om demokrati, decentralisering og selvforvaltning. Jeg skal undlade at kalde det socialisme af hensyn til fintfølede venstrefolk, men det ligner det nu temmelig meget.

[Jens Thoft]

Jeg glæder mig altså over, at ministeren kommer med sit forslag; jeg kan allerede her tilsige det den største sympati, og jeg vil således afvise Fremskridtspartiets dagsorden.

Bente Juncker (CD):

Lad mig sige med det samme, at jeg stort set er enig i det dagsordensforslag, som Fremskridtspartiets ordfører har fremsat, for det er jo det, det drejer sig om. Det drejer sig om, at der skal ske en skattemæssig ligestilling, og at konkurrenceforholdene bliver ens for konkurrerende virksomheder.

Men når vi ikke kan bruge det dagsordensforslag i dag, er det, fordi vi gerne vil have lidt mere snor i, hvad det er, ministeren skal lave. Det er ikke, fordi vi ikke har tillid til ministeren, for det har vi i CD, det vil jeg gerne sige, men vi vil dog gerne have bundet snoren lidt op, og dertil er dagsordenen ikke operativ nok, den er for løs. Hvis man kun skulle have ministerielle embedsmænd med i det her, så ville det jo tage årevis, før der overhovedet kom noget frem til Folketinget.

Det, som dette drejer sig om, er jo ligestilling, ligestilling og ligestilling, og det har jeg hørt om i alle de år, jeg har været medlem af Folketinget. Der har været forskellige grupper på besøg på mit kontor, og andelsselskaberne har fortalt, at der er ligestilling, og at de betaler lige så meget i skat; der har været andre, som har fortalt det modsatte. Sådan har det været i de sidste 8-10 år.

Jeg synes, at det er udmærket, som sagen nu er landet: at skatteministeren har fået sin åbenbaring, som SF's ordfører sagde, og har fremsat et beslutningsforslag, så partierne igennem behandlingen af det kan være med til at sikre dels kommissoriet for udvalget, men endnu vigtigere: hvem der skal sidde i det. Det er altså ikke uvigtigt, om udvalget bare bliver en syltekrukke, der finder frem til ingenting, for nu har vi haft denne debat i så mange år.

Der er jo åbenbart virksomheder, som er generet af det, som betaler 4-5 gange så meget i skat som konkurrerende virksomheder på andelsbasis, og det bliver vi altså nødt til at forholde os til. Vi bliver nødt til at se nogle forslag, og derfor synes jeg, det er en lykkelig udgang på denne debat, at vi får tingene op på bordet. Det kan være, der ikke skal gøres så meget, det ved jeg ikke noget om, det kan også

være, der skal laves temmelig mange ting, men nu får vi nogle kyndige folk til efter et udredningsarbejde at fortælle Folketinget, hvad der skal gøres, og hvad der ikke skal gøres.

Skatteministeren sagde nogle mærkelige ting, og det er en af grundene til, at vi ikke bare vil stemme for en dagsorden i dag, selv om vi kunne være blevet enige om en. Skatteministeren sagde, så vidt jeg hørte, at aktionærer og selskaber betaler mindre i skat end andelshavere og andelsselskaber.

Det er altså ikke det, vi hører herinde, er jeg nødt til at sige. Vi hører faktisk det modsatte. Det kommer vel an på, hvilke forudsætninger man stiller op, og hvordan laver man disse regnestykker, og det er derfor, det er så vigtigt, at vi får folk dels selvfølgelig fra andelsbevægelsen, dels folk fra konkurrerende firmaer, men også nogle, der er totalt uvildige, med i udvalget.

Jeg vil gerne sige, at jeg vil prioritere en uvildig formand til det stykke arbejde, der skal gøres her, for ellers slipper vi ikke for myterne, vi slipper ikke for mistæneliggørelsen, vi slipper ikke for hele tiden at få skudt i skoene, at vi ikke vil gøre noget ved det.

CD ønsker at gøre noget ved det, og vi er meget enige i den dagsorden, som hr. Ole Donner har foreslået, men vi stemmer imod den, fordi vi finder, at det forslag, som skatteministeren fremsætter, og som vi senere skal have en debat om, vil være mere velegnet til at arbejde videre med og virkelig få tingene op på bordet og få belyst sagen.

Elisabeth Arnold (RV):

Det var en lille smule morsomt at høre den indledende debat mellem hr. Ole Donner, der er ophavsmand til forespørgslen i dag, og fru Bente Juncker om, hvem der nu skulle have æren af denne debat. Sagen er, at debatten har været uafvendelig, det har været sikkert, at den ville komme, det eneste spørgsmål var hvordan og hvornår.

Allerede for en måned siden stod det klart, at der endnu en gang var problemer med andelsbeskatningen over for aktieselskabsbeskatningen. Ved en diskussion i radioen stod det klart, at der var stort flertal i Folketinget for at få kigget nærmere på disse forhold, og det var da også interessant at se, at regeringen nedsatte en interessegruppe eller en diskussionsklub,

[Ellisabeth Arnold]

hvor man nærmere skulle belyse forskellene mellem aktieselskabs- og andelsbeskatning.

Derfor var det forstemmende at opleve, at regeringspartierne efter meget kort tids arbejde i fællesskab gik ud og sagde, der ikke skulle laves noget som helst om. På den måde har regeringen selv været med til at fremskynde processen, så vi nu står med et udredningsarbejde foran os, et udredningsarbejde, som Det Radikale Venstre i allerhøjeste grad hilser velkomment.

Vi ønsker lige så lidt som nogen andre partier her i Folketinget at lægge andelsbevægelsen for had. Andelsbevægelsen har betydet meget for udviklingen i dansk landbrug, for udviklingen i landbrugets følgeerhverv og for meget godt foreningsliv og god demokratiudvikling på landet. Men andelsbevægelsen kan ikke være tjent med, at der nævnes den slags usmægelige eksempler, som hr. Jens Thoft beskrev. Det kan andelsbevægelsen ikke være tjent med, og det kan Venstre ikke være tjent med. Ved at holde hånden over den slags spekulationsforetagender kan Venstre være med til at give det endelige dødsstød til andelsbevægelsen, og det kan vist ikke være meningen.

Hr. Ole Donners dagsorden kan vi ikke stemme for, alene af den grund at den slet ikke kommer rundt i alle hjørner, som det egentlig er nødvendigt. Det, der skal til, er ikke bare en generel tilkendegivelse af, at der skal være ligestilling, der skal et grundigt analysearbejde til for at beskrive ikke blot selve beskatningen mellem to rendyrkede selskabsformer, men også alle de muligheder for svikmøller, spekulation og æskesystemer, som gør, at man kan udnytte fordelene og ulemperne ved de forskellige skattesystemer sådan, at resultatet altid bliver en maksimering af profitten for dem, der er involveret i foretagendet.

Derfor vil vi støtte det forslag om et udredningsarbejde, som ministeren vil fremsætte. Der skal ikke fra vor side være nogen vaklen, men jeg har et enkelt spørgsmål til skatteministeren, som jeg håber ministeren vil svare på senere.

Ministeren sagde tidligere i debatten, at andelsselskaber og aktieselskaber havde en vidt forskellig målsætning, og det vil jeg gerne have specificeret lidt nærmere, for hvis man ude i det almindelige liv ser, hvordan andelsselskaber og aktieselskaber opfører sig med hensyn

til vareudbud, salgsarbejde, sortiment, forretningsmetoder osv., kan det være overordentlig svært at se, at de to selskabsformer skulle have vidt forskellige målsætninger, så det må vist bero på, hvilken måde man betaler skat på til sidst, for selve indholdet i forretningsgrundlaget, indholdet i måden at drive forretning på er ikke nem at se forskel på for almindelige mennesker i det pulveriserende liv.

Jeg venter spændt på svar fra skatteministeren.

Kofod-Svendsen (KRF):

Jeg vil gerne begynde med at understrege, at for Kristeligt Folkeparti er det meget afgørende, at vi bevarer den danske andelsbevægelse. Jeg mener, at der er knyttet utrolig mange menneskelige, folkelige og økonomiske værdier til alt det, der er vokset frem gennem dansk andelsbevægelse. Det er væsentligt for mig at understrege dette til indledning.

Så vil jeg gerne give udtryk for den generelle regel, at hvis vi har nogle love eller ordninger, som er gode og hensigtsmæssige, skal man bevare dem, og er der så nogle udvækster eller en lille procentdel, som spekulerer og misbruger eller bruger dem på en utilsigtet måde, så er det misbrugene, man skal sætte ind over for og ikke over for de gode og rigtige love med de rigtige intentioner.

Den andelsbeskatning, som vi har, og som ministeren så udmærket beskrev i sin besvarelse, ønsker vi at bevare, men vi ønsker samtidig at se på dem, der misbruger den eller bruger den på en måde, som vi ikke ønsker. Derfor synes vi, at det er en god løsning, at man får kulegravet de tilfælde, som vi alle har hørt om gennem medierne og på anden måde, men det skal vel at mærke være for at fjerne udvæksterne og bevare det sunde og gedigne. Det er det, der er vores hovedintention, og det dagsordensforslag, der er fremsat af Fremskridtspartiet, lever aldeles ikke op til vore målsætninger på dette område. Deri møder vi ikke den tilslutning til andelsbevægelsen og de værdier, der ligger i andelsbevægelsen, som jeg har skitseret, for man vil smide det hele væk, fordi nogle få har optrådt på en måde, som man efter vores mening ikke bør optræde på.

Et ja til andelsbevægelsen, og det betyder også – og det tror jeg faktisk at det store flertal af andelsbevægelsen vil være enig i – at vi får

[Kofod-Svendsen]

en undersøgelse, så vi får slået stregerne de rigtige steder og får skåret det fra, som ikke bør være med.

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Jeg vil gerne sige tak for den meget konstruktive debat, vi har haft i eftermiddag. Jeg er meget tilfreds med debatten, og jeg synes faktisk også, at dansk andelsbevægelse kan være tilfreds med og tjent med den.

Der er faldet mange og indimellem også nogle lidt knubbede bemærkninger, men tilbage står trods alt det helt overskyggende, at der i dette Folketing er et meget markant flertal for de grundlæggende ideer i dansk andelsbevægelse, og at der er et meget markant flertal, der udtrykker forståelse for, at der så også må være en særlig andelsbeskatning for at respektere disse særlige grundlæggende principper for dansk andelsbevægelse. Det er det markante resultat, der står tilbage efter denne eftermiddags debat.

Det, der også er enighed om, og den enighed vil regeringen meget gerne tilslutte sig, er, at dér, hvor der er misbrugsmuligheder i samspillet mellem denne nødvendige og særlige andelsbeskatning og den almindelige aktieselskabsbeskatning, skal sådanne misbrugsmuligheder selvfølgelig stoppes, og det har dansk andelsbevægelse også selv givet udtryk for ved sin formand, Martin Nielsen, som for nylig gjorde det meget klart, at er der noget, dansk andelsbevægelse ikke vil stå bag, er det misbrug og utilsigtet anvendelse af den særlige andelsbeskatning, som er nødvendig for at bevare de grundlæggende og sunde principper i dansk andelsbevægelse. Derfor synes jeg, det har været en overordentlig positiv og nyttig debat, som også dansk andelsbevægelse kan være tjent med.

Så skal jeg blot sige til fru Elisabeth Arnold, at når jeg brugte udtrykket »vidt forskellige målsætninger«, er det måske nok ikke helt dækkende for det, jeg gerne vil udtrykke: at et andelsselskab er et selskab, der optræder som andelshavernes forlængede arm. Dets formål er at indtjene et overskud til andelshaverne, som så beskattes som personlig indkomst hos disse, hvorimod et aktieselskab har til formål at lave en indtjening for at give aktionærerne en forrentning af den investerede kapital. Det er også denne væsensforskel mellem de to sel-

skabstyper, der begrundes, at for at de kan få en lige skattemæssig behandling, skal de faktisk have to forskellige sæt skatteregler.

Det er der i dag udtrykt tilslutning til fra et markant flertal i Folketinget, der samtidig ligesom regeringen siger, at hvis der er misbrugsmuligheder, skal de stoppes. Det synes jeg er et godt og meget positivt resultat af denne debat.

Ole Donner (FP):

Jeg vil gerne knytte nogle få bemærkninger til de ting, der er sagt.

Hr. Stavad var inde på, at det kunne være svært at præcisere formuleringerne i en dagsorden, og det er jeg for så vidt enig med hr. Stavad i. Derfor kan jeg også acceptere hr. Stavads grund til, at Socialdemokratiet ikke vil stemme for det dagsordensforslag, som jeg har fremsat.

Hr. Peter Brixtofte nævnte vores samarbejde i Frederiksborg Amt og udledte deraf, at jeg på hans mimik skulle kunne vide, hvad han mente om Fremskridtspartiets udkast til dagsorden. Jeg havde egentlig regnet med, at hr. Peter Brixtofte ud over det med mimikken havde givet forslaget videre til skatteministeren, så ministeren havde haft en mulighed for at kommentere det.

Hr. Jens Thoft fra SF var inde på, at ministeren havde fået en åbenbaring. Det er jeg da enig med hr. Jens Thoft i, og jeg kan da også godt forstå, at åbenbaringen kom netop på det tidspunkt, hvor ministeren blev klar over, at der nu var et flertal i Folketinget, der ville ned sætte et udvalg for at gennemarbejde forholdene.

Jeg har nu talt med flere af de ældre politikere herinde, og lige meget hvor jeg har spurgt, har jeg fået bekræftet, at det er meget usædvanligt, at en minister finder anledning til at fremsætte et beslutningsforslag, der pålægger ministeren selv og regeringen at gøre noget af en eller anden art. Men selvfølgelig kan jeg godt forstå ministeren i dette tilfælde, for så har ministeren vel en chance for bedre at have hånd i hanke med, hvad der kommer til at ske.

Jeg vil godt sige til hr. Jens Thoft, at Fremskridtspartiet ikke er ude efter de formuer, der ligger i andelsselskaberne. Det er klart, at der må være en eller anden overgangsordning, hvis der skal laves nogle ændrede beskatningsregler, men hr. Jens Thoft nævnte selv fra taler-

[Ole Donner]

stolen forskellige typer andelsselskaber, som man måske kunne formode der var noget skattetænkning i.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Der er ganske megen uro i salen!

Ole Donner (FP):

Det er altså Fremskridtspartiets synspunkt, at sådanne selskaber årligt skulle indbetale acontoskat af det, der var indtjent i det forløbne år.

Jeg har konstateret, at jeg mange gange i Skatteudvalget har været enig med hr. Jens Thoft i forskellige skattesager; nogle gange har vi haft forskellige motiver. Jeg kan se, det måske ikke passer hr. Jens Thoft, at jeg siger disse ting, men vi har dog været enige om en hel række ting, men med forskellig baggrund. Jeg er desværre bange for, at SF og Fremskridtspartiet ikke er helt enige i dette med andelsselskaberne, men jeg er sikker på, at SF vil være med til at ændre det sådan, at der ikke kan finde misbrug sted.

Fru Elisabeth Arnold kom med nogle kommentarer til Fremskridtspartiets dagsordensforslag, om, at det skulle længere ud i hjørnerne osv. Jeg tillod mig selvfølgelig at regne med, at hvis mit forslag blev vedtaget, ville man, når man fremsatte de pågældende lovforslag, komme ud i disse hjørner.

Vi fastholder selvfølgelig vores forslag om motiveret dagsorden, og jeg vil endnu en gang udtrykke skuffelse over, at jeg intet havde hørt fra de forskellige ordførere, men har selvfølgelig taget det til efterretning. Jeg håber ikke, at det bliver sådan fremover, og jeg har ikke berøringsangst over for nogen politikere eller partier i Folketinget og håber også, at det snart må være slut fra de andres side.

Jeg lagde selvfølgelig også mærke til, som hr. Stavvad fremførte, at ministeren temmelig kraftigt afviste hele debatten med forskellige ting, som man tydeligt kunne høre at partiet Venstre i hvert tilfælde ikke var indstillet på at lave om på. Det kunne en overgang lyde, som om man overhovedet ikke var interesseret i at ændre på forholdene, men det var, ligesom ministeren fik rettet lidt op på det i sit sidste indlæg.

Men jeg vil i hvert tilfælde sige her og nu, at Fremskridtspartiet er indstillet på at gå ind i

arbejdet, når dette usædvanlige beslutningsforslag fra ministeren om at pålægge ministeren selv og hans regering at gøre nogle forskellige ting fremsættes, og vi kan allerede nu love, at vi er parat til sammen med Socialdemokratiet og SF at stramme gevældigt op på det, som ministeren har foreslået, sådan at der kan komme noget positivt ud af det udvalgsarbejde, der må blive følgen.

Jeg vil til slut ligesom ministeren sige, at jeg synes, det var formålstjenligt, at vi fik denne debat. Vi fik rørt ved nogle forskellige ting, og vi vil så ret hurtigt komme til at diskutere tingene igen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 18 af Ole Donner (FP) (se foran) forkastedes, idet 7 (FP) stemte for, 96 (S, KF, V, SF, CD, RV og KRF) imod.

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 110:

Forslag til lov om ændring af ligningsloven.

Af Bente Juncker (CD) m.fl.

(Fremsat 14/11 91).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Centrum-Demokraternes forslag går ud på at gøre tilskud til kantinedrift og til formålsbestemte, som det hedder, frokostværdichecks og frokostværdikuponer skattefrie, hvis værdien af tilskuddet ikke overstiger 20 kr. pr. medarbejder pr. dag. Forslaget skulle have til formål at sikre ligestilling mellem arbejdsgiveres tilskud til check- og kuponsystemer og tilskud til virksomhedskantiner.

Arbejdsgiveres tilskud til dækning af medarbejdernes frokostudgifter er skattepligtige for medarbejderne på samme måde som anden løn. Det er det klare udgangspunkt i skattelov-